

Prachtige ode aan de dienstmeid Zerline

Het leven van een dienstmeid vormt maar zelden de inspiratiebron voor een toneelstuk. Natuurlijk, van Jean Genet in het beroemde *De meiden*, een prachtig stuk over twee opstandige dienstmeisjes. Veel onbekender is *De Dienstmeid Zerline*, een verhaal van de Oostenrijkse schrijver Hermann Broch (1886-1951). In de jaren tachtig heeft Jeanne Moreau het als theatermonoloog met veel succes gespeeld en Orkater maakt er nu een bijzondere muziektheatervoorstelling van.

Zerline blikt terug op haar leven als ze haar verhaal vertelt aan Andreas, een huurder die is ingetrokken in het huis van de Barones waar zij haar leven lang voor heeft gewerkt. De rol van Andreas wordt gespeeld door trombonist Koen Kaptijn. Met zijn instrument is hij de tegenspeler van Ariane Schluter, maar ook haar klankbord en begeleider. Schluter speelt de rol van Zerline weergaloos, zij bespeelt alle registers met haar hese stem. Ze begint bedeesd te vertellen over haar leven, hoe mooi ze was toen ze jong was, hoe zelfs haar baas niet van haar af kon blijven. Ze vertelt over haar grote passie, haar frustraties, haar gedrevenheid en haar pogingen

tot wraak.

Schluter schakelt moeiteloos over van de ene emotie in de an-

---

Orkater met *De Dienstmeid Zerline*.
Tekst: Hermann Broch, Compositie: Micha Hamel, Regie: Jos van Kan, Gezien: Haarlem, Toneelschuur, 18 okt., tournee t/m 16 december. Speellijst: www.orkater.nl

dere: met een lichte stembuiging, een blik opzij, haar hand die even over haar buik wrijft of de gedecideerde wijze waarop ze soms bruusk haar mijmeringen onderbreekt. Het is allemaal even feilloos getimed en gedoseerd.

Micha Hamel componeerde de muziek, jazzy en swingend, dan weer weemoedig en broos. De muziek biedt prachtig tegenspel, vertelt soms een eigen verhaal en ondersteunt dan weer subtiel de sfeer. Pianospel klinkt uit het huis en af en toe hoor je het gebalk van een bronstige hert. Maar vooral is daar steeds weer die prachtige trombone, die niet vaak als solo-instrument gebruikt wordt, maar meesterlijk door Kaptijn wordt bespeeld.

De *Dienstmeid Zerline* is een ode aan de dienstmeid. Schluter brengt het leven van Zerline door haar spel zo dichtbij: ze fluistert haar geheimen in je oor, ze maakt je nieuwsgierig en laat je meeleven met haar verdriet. Een ontroerende en intieme voorstelling.

MARGRIET PRINSEN